

EESTIMAA LENINLIKU
KOMMUNISTLIKU NOOR-
SOOÜHINGU KESKKOMI-
TEE HAALEKANDJA

NOORTE HÄÄL

Nr. 143 (6496)
LAUPÄEVAL,
19. juunil 1965
XXV aastakäik

MEID KODUMAA HOIDIS JA KASVATAS ÜLES

LENNAKE! JULGELT!

Juba ammu ootasid seda päeva kõik — vanemad, õpetajad ja muidugi teie ise. Kogu senise elu keskpunktiks oli tähendusrikas hääle: «Kui kooli lõpetad...»

Täna oligi viimane eksam. Täna öeldaksegi pärast pikki-pikki õnnitlusi: «Kool on nüüd läbi. Lennake ellu! Kõrgele, kaugele!»

Pesakastid tühjenevad, sest iseseisvaks tegutsemiseks jätkub julgust, jõudu, tarkust ja mehisust. Seda kinnitasid eksamid, seda on kinnitanud ka teie koolipäevad, viimane kooliaasta. Asjata ei ütle Elva keskkooli õpetaja, kui juttu tuleb Eleonora Võssotskajast, et kõik, mis ühe inimese kohta head saab öelda, võib tema kohta lausuda. See on väga suur tunnustus, kõige parem, saatekirja ellu, saatekirja, mille kommunistlik noor Eleonora Võssotskaja oma tegevuse ja käitumisega on kõigi kooliaastate jooksul päev päeva kõrval ise kirjutanud. Aktiivse elusekkujana nimetatakse Tallinna 10. keskkoolis Uku Annust. Temagi saatekirja ellu on toredaid ridu pealehakkamisest ja organiseerimisvõimetest. See algas õieti juba pionierist. Uku Annus oli kooli näiteringi hing, ta dramatiseeris, lavastas, korraldas väljasõite, pani needki tegetsema, kes seni vaikselt kõrvalt vaatasid.

Oli koolipere hingeke, eestvedajaks, oskas süüdata ja sütitada teisi — need on omadused, mis meid tänaste elluastujate juures kõige enam rõõmustavad. Niisuguseid noori aga ootavad ki kannatamatusega esimesed tökohad, kõrgemate koolide auditooriumid, vanemad ja kasvatajad.

Mõni aeg tagasi kirjutas Pärnu 1. keskkooli abiturient Rein Veidemann meie ajalehes:

«Minu koht elus peab olema rahutu, nii rahutu kui meri tuules või nagu elu ise. Selline peab olema ka minu õnn.»

Niisugused unistused viivad ilusate leidele, viivad edasi. Eks vallaand rahutus täna abiturientide isasid ja emasidki, kui nad veebruaris aastat tagasi ütlesid: «Ma ei taha enam õppida, ma tahan töötada. Ma tahan olla sõdur, ma tahan olla sõdur, ma tahan olla sõdur...»

Nüüd algab meie poiste ja tüdrukute tööline elulugu, elulugu, kus on vaja näidata mõtte küpsust, eesmärgisulgust, tahtekindlust. Tõsi, need omadused meie keskkoolilõpetajatel on, kuid nad pole läbi teinud karastust, tegude proovi. Suure rikkuse rõõmu, tööõnne järele jätavad aga alles siis, kui oma kättega külvatud vilja on esimest saaki andnud.

Vastupidiselt loodusele on lõikuspäevad koolides kevadel, kõige kaunimad aastajaal. See on kuidagi sümbolne — kaunist ja ilusat oodatakse keskkoolilõpetajate järgmistest sammudest. Teistigi pole mõeldavgi, sest andsid ju kodumaa, rahvas ja riik kõik teie heaks, teie unistuste teostumiseks. Teid õpetasid ja kujundasid kõige hellemad ja kõige avarama hingega inimesed — pedagoogid. Ja kui hoolega tähele panite, siis lisas igauks teist oma vana õpetaja juustesse hõbenäidi, oma isa või emma palgesse kirjutatise aga kurkuse, mida ükski aeg enam ei kustuta. Neile ütlemegi täna kõigepealt palju tänu, sest nad andsid sulle põlvkonnale kaasa suurendatud teadmised, teadmised, võitlejamehused, need juhatajad teid kangelaste kasvamisest teele.

Jah, täna asuvad meie keskkoolilõpetajad kangelaste kasvamisest teele. Kas neist kõigist kangelased saavad, see oleneb nende ideaalide puhtusest ja kindlusest, nende teadmiste, rõõmuga kuulamise teie kinnitust: «Meist saavad võitlejad inimkonna kõige kaunimate ideaalide eest, Lenini ideede eest, meie partei ideede eest.»

Head teed, julget lendu, kõige õnnelikuma maa õnnelikud lapsed!

Tallinna 46. keskkooli 11-a klassil oli eile viimane eksam. Pildil (vasakult) kommunistlikud noored Viive Kallas, Krista Grosholm, Ester Pärna, Peep Toompark ja Vello Vallaste.

V. Maaski foto

Nagu neljad silmad näevad

Täna on kõige üleemeelikumateski nägudes puhuti kahjutunnet: viimane eksam on tehtud, kõik on möödas.

Sellel ei oska minutipealt nagu harjuda. Keegi ei hakka otsimaid koju minema, vaid seisab hinge kinni pidades klassiukse juures ja närvierib nüüd nende pärast, kes alles vastama jäid.

Viimaste kuude ja päevade mured mahtusid ühteainsasse sõnasse: eksamid. Tänaast tuleb uus: elluastumine, sest mured ei lõpe ja rõõmud ei lõpe.

Missugune sa oled, tänapäeva kangelane? Mida on sinus näinud inimesed, kellega aastaid ühist teed käisite?

Jutt on Tallinna 39. keskkooli abiturientidest Tauno Vaherist.

OLEG MILJORANSKI, pinginaaber:

«Tauno tuli meie kooli üheksandasse klassi, nii et kolm aastat oleme koos olnud. Pinginaabrid said meist tänavu, aga sõbrad olime juba varem. Meid mõlemad huvitab muusika, mängimine ühes orkestris.

Hiilgav õpilane pole Tauno just olnud, kõige rohkem võitis ennast kokku tänavu. Ikkagi eksamid ja mis sinust edasi saab! Reaalinõuetega ta siin hädas oli, eriti keemiaga, aga võib-olla paistab see mulle üleliia silma. Mulle meeldib keemia eriti ja mina lähen just seda edasi õppima.

Kevade poole, kui iga hinne eriti tähtsaks sai, hakkas Tauno orkestriproovidele hiljaks jääma. Mitte palju, aga nii kümme või viisteist minutit. Eks ta õppinud ega märganud vist õigel ajal tulema hakata. Meil ajas see hinge hirmus täis. Oleksime peaaegu, et uue mängija võtnud, kui oleks kusagilt võtta olnud.

Tauno on aga lastemuusika koolis õppinud, rütmipillide peamiselt ja viielse klaverit ja akordioni, peale selle on ta veel laulusolist. Meie kooli operietas olnud tal peaosad ja igal koolilaulul tal laulda. Kelle sa niisuguse asemele võtad?

Mina hindan Tauno mitme-

külsust. Muusika on muidugi peamine, aga ta teeb palju muud ka — kergetõustikku ja poksi, vahepeal vist maadlustki. Igatahes «Kalevis» käib ta hoolega treeningul.

Üsna hästi tunneb Tauno kirjandust. Viimasel ajal uurib ta Suure Isamaasõja ajalugu.

ANNE NAASKEL, näiteringikaaslane, samuti abiturient:

«Meil oli vene keele eksamil niisugune teema, et tuli rääkida oma sõbrast. Ma mõtlesin, et räägin Taunost, kui minul tuleb see päev.

Tauno on lihtsalt väga hea poiss. Muud ma ei oskagi ütelda. Taunole võib kõike usaldada ja kõike öelda. See võib talle haiget teha, aga mina küll pole näinud, et Tauno oleks solvunud.

Vaielnud oleme me hirmsasti. Meil on tervelt kilomeeter ühist koduteed ja kui proovidet läksime ja vaidleme hakkasime, siis saatis Tauno mind edasi ka. Vaidleme ühele ja inimestele üle ja filmide üle. Ainult selles, et mees ja naine peavad olema võrdsed, oleme me nii ühel nõul.

Viimase koolikella aktusel laulsime koos. Mul oli hirmus kahju, et tuleval aastal ei saa me

enam koos laulda. Taunol on niimeit kavas minna Pedagoogilise Instituuti, minul muusikakooli. Kunagi hiljem läheb Tauno kindlasti Aleksander Arderi juurde õppima ja siis lavale.

Koolis on ta küll väga hästi laulnud. «Tsaaritaris ja seitsmes vägilases» oli Tauno vürst Jellise. Ta laulis nii puhtalt ja südamekult, aga Jellisele osa polnud mitte pooltki seda, mis Hunt tänavu. Tänavu mängisime nimelt «Hunt ja seitses kitsetalle». Arvasime küll, kuidas see Tauno oskab olla niisugune, nagu hunt olema peab, aga oi, kui hästi lõpuks mängis.

KOIT KIRBER, muusikaõpetaja: «Tauno Vahter oli meie koolis algul täiesti tavaline poiss. Mitte millegagi ei paistnud silma. Ka oma muusikaliste oskustega mitte, kuigi ta on muusiku poeg. Esimest korda esines Tauno klassi ansambelis — nad mängisid Hatsaturjani «Möömade tantsu».

Vargi sai ta esimese osa — ühe seitsmest vägilasest. Nägin, et Tauno on väga töökas ja suure vastutustundega.

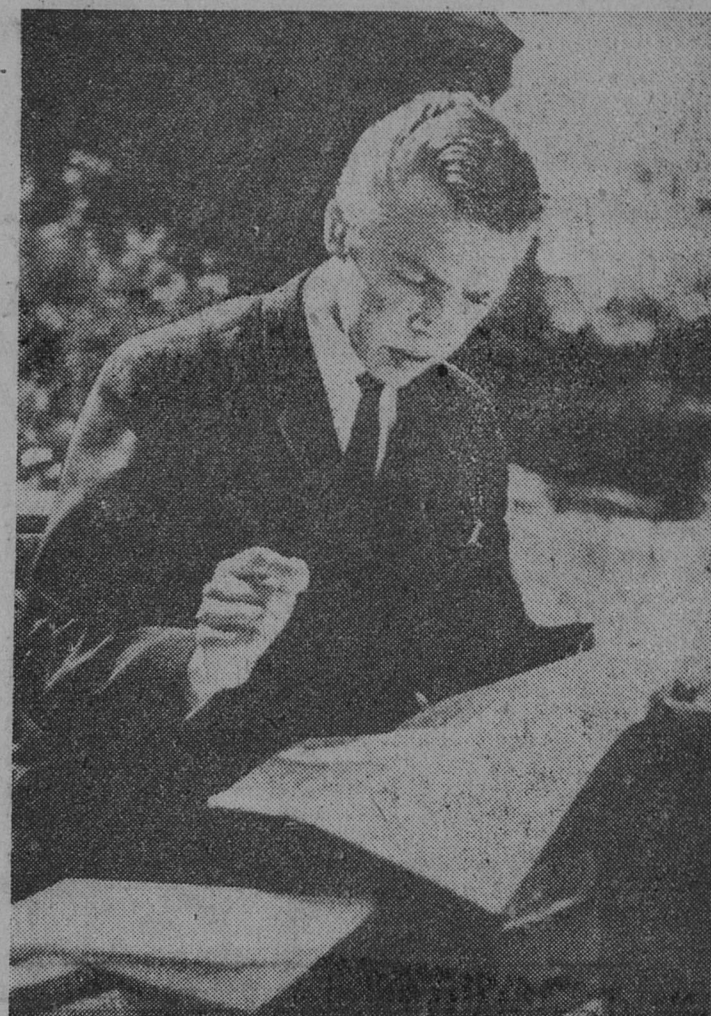
Eriti kogesime seda tänavu «Hundi ja seitsme kiisetalle» proovidel. Neid oli kokku 90, algul tundidepikkused. Vahet viimased 10 piirdusid enam-vähem normaalajaga.

Algul paistis, et Taunole Hundi osa mitte kuidagi ei sobi. Alles pikapeale hakkas asi minema ja lõpuks läks kõik paremini, kui lootagi juugesime. Tauno on väga püüdlik. Ta mõtleb ja juurdleb iga nõuande ja õpetuse üle. Ta ei loodagi midagi kergelt saada.

Tauno põhjalikkust ja töökust oleme hästi tundnud ka komso-molitoos. Kaks aastat oli tema õul isetegevusklubi.

Meil oli palju väljasõite ja esinemisi. «Tsaaritariga» andsime üksnes Pärnus kolm etendust. Käisime veel Lihulas ja Haapsalus, Sootaga soovhoosi klubis ja Kiuma rahvaringis.

Tauno mureks oli mitte ainult endale esinemisteks ja väljasõitudeks aega varuda, vaid vadata, et teisedki tulla saaksid. Kõike tegid ju õpilased — nemad olid nii orkestrandid, kostümeer-

rijad, valgustajad, lavameistrid ja näitlejad.

Tauno Vaherist jääb meie kooli palju head maha.

SENTA KOIT, Haapsalu rajooni «Kevade» kolhoosi põllundusbrigadir:

«Kolmel sügisel oleme selle poisi tänuksõnades kooli alguseks linna saatnud. Teda tunnevad meil kõik ja kõik suhtuvad temasse hästi.

Tauno oskab igasugust tööd: Iga tööd tegi ta hoolega ja heina niita, saadu teha ja kuhja hästi.

Niisugusena on neljad silmad näinud üht tänavuste abiturientide hulgast.

Noor inimene astub ellu. Ta on kogunud rakkivihke hakki ja hoidnud peos küpsid, tulutud teri. Ükskõik, missuguse tee ta ka valib, ta teab, mis maksab leib, peab meele, kui suur käär sellest on tema oma.

E. KÜNNAPAS

ABITURIENTIDE LAUL

I. LUHAÄÄR

G. PODELSKI

Hommikused Elva-Tartu rongid võtavad Tänave reisivajad alati peale suurema seltskonna. Need on enamikus noored lõbusad inimesed. Nad tulevad trobikonnas vagunisse ja jäävad sealgi ühte. Mitu pingivahet saab neid täis ning sealt kandist kuulub siis kuni Tartuni valju jutukõminat ja naerupahvakaid.

«Muretu rahvas» arutavad juhuslikult kaasreisijad. Nad ei aima, et seesama rahvas on tavaliselt õõtsa ülevall istunud ja sõidavad nüüd töölt.

«Tähetargad» selgitavad iga-päevased sõitjad, kes kõik üks-teist nägupidi tunnevad ja teavad ka seda, et hommikuti tulevad Tänavest rongile peamiselt observatooriumi töötajad ja üliõpilased, kes saatsid õõ mööda «kupiilinnakeses» tähistavast uurides.

Sellensamas «linnakeses» elab ja töötab juba terve aasta ka üks 17-aastane poiss — Jaak Loka. Nad õppisid erinevates koolides: Jaak Loka Tallinna 22. ja Jüri Tarmak 10. keskkoolis. Ühine hu-

vi täppisteaduste ja eriti astronoomia vastu liitis neid sõpradeks mitte ükski eakaaslane poolest. See eriline huvi viisiki poisid julgete mõttele. Kui jõudis kätte aeg spetsialiseeruda, taotlesid nemad kahekesi haridusministeeriumilt loa astronoomia-laborandi eriala omandamiseks. Õppetundidele koolis lisandusid nüüd praktilised tööd ja vaatlused Tallinna tähetornis. Kaks suve oli Jaak Loka seal pidevalt tööl.

Et oma tulevaseks kutsealaks veel põhjalikumalt valmistuda, võttis Jaak Loka pärast 10. klassi lõpetamist vastu uue julge otsuse. Ta tuli Tallinnast ära ning asus laborandina tööle Tõravere observatooriumi. Ohtaequ esitas ta dokumentid Nõo keskkooli 11. klassi astumiseks.

Nüüd on Jaak Lokil erialaeksamid sooritatud ja laborandikutse käes. Paralleelselt õppetööga on ta terve aastal olnud observatooriumi koosseisuline töötaja. Kui arvustada ka eelmise koolivahe-aegu, siis on tal praegu juba neljas aasta tähetornis töötada. Siinsamas juhendab ta oma kooli 9. klassi praktikagruppi.

Jaak Loka on Nõo keskkooli üks paremaid lõpetajaid. Eriti tugev on ta täppisteadustes, ajaloo ning vene keeles. Viimane oskus on noormehele praegu väga oluline, sest tema suureks sooviks on minna M. V. Lomonossovi nimelisse Moskva Riiklikku Ülikooli astronoomiat õppima.

Tallinnas õppides oli Jaak Loka ELKNU Kaliniini Rajoonikomitee liige ning õpilaste komsomoli-projektori rajoonistaabi ülem. Nõosse ületulekul kogunes ühis-

kondlikke ülesandeid peamiselt seoses erialaga. Õpetajate hinnangu järgi on just J. Loka teene see, et kooli astronoomiaring täie elu sisse sai. Jaak on selle juhendaja. Ta on koostanud ettekandeid füüsika- ja keemiaõhtuteks, edukalt osa võtnud täppisteaduste olümpiaadist Tartu rajoonis ning pääsenud ka vabariiklikku vooru. Ajaloo alal tuli ta oma rajoonis esikohale.

Jaak Loka kohta on räägitud, et ta on väga laia silmaringiga ja mitmekülgsete huvidega nooruk, loeb palju nii eesti kui vene keeles. Teda on kasutatud vahel isegi n. ö. avariinupuna. Näiteks

kord pidi keegi kaasõpilastest klassijuhatajatunniks ette valmistama refereendi Kongo küsimustes, kuid määratud tunni kätte jõudes selgus, et seda polnud tehtud. Klassijuhatajatund kujunes ikkagi väga huvitavaks. Igasuguse ettevalmistuse pidas Jaak Loka klassikaaslastega väga sisuka vestluse Kongo poliitilisest atmosfäärist.

Jaak ise arvab, et kui inimene kas või ükski päev jätab ajalehe lugemata ega hoiu ennast kursis maailmas toimuvaga, siis karistab ta iseenastav teadmatuse ja igavusega. Poliitiliste sündmustega kursis olemine ei ole mingi ühiskondlik töö, vaid igaühe eluline vajadus ja selleks on vaja pidevalt ajakirjandust jälgida ning raadiot kuulata.

Nõo keskkooli abiturient, astronoom-laborant Jaak Loka tahab edaspidi kindlasti tõeliseks astronoomiks saada. See öeldakse olevat romantiline elukutse. Küllap on. Küllap kõiges, mida armastatakse, leitakse romantikat. Kui on selged ööd, siis pole astronoomil und. Taolisi öid oli eriti palju tänavu kevadel. Siis läks ka Jaak Loka hommikuti kooli, ilma et oleks öösel silmaki kinni saanud. Aga ega ta väsimust kurtanud. Ega tundnudki.

Tõsi, unevaeva ei saa lugeda ka ühegi nende näost, kes hommikuti «kupiilinnakeses» teivas-jaamast rongile tulevad. Nad vist armastavad väga oma tööd.

N. PINO
meie korrespondent

